

Kultuuriministri määruse „Kultuuriministri 30. septembri 2025. a määruse nr 6 „Riigieelarvest Kultuuriministeeriumile spordi toetamiseks eraldatud vahenditest sporditoetuste taotlemise ja andmise kord“ muutmise“ eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

1.1. Sisukokkuvõte

Kultuuriministri määruse eelnõuga (edaspidi *eelnõu*) muudetakse kultuuriministri 30. septembri 2025. a määruse nr 6 „Riigieelarvest Kultuuriministeeriumile spordi toetamiseks eraldatud vahenditest sporditoetuste taotlemise ja andmise kord ning sportlasele ja tema treenerile preemia määramise kord“ redaktsiooni avaldamismärkega RT I, 12.11.2025, 3 (edaspidi *määrus*).

Määrus kehtestatakse spordiseaduse (SpS) § 9 lõike 6 alusel.

Eelnõuga lisandub määrusesse uus sporditoetuse alaliik – sportmängude tiitlivõistluste finaalturniiril osalemise toetus, mida varasemalt on eraldatud 2015. aastal Vabariigi Valitsuse kabinetinõupidamisel kokkulepitud põhimõtete alusel. Lisaks muudetakse maakonna spordiliidu toetuse taotluse esitamise nõudeid ja täiendatakse määruse lisas spordialaliidu tegevustoetuse eraldamise ja noorsportlase toetuse määramise põhimõtteid.

Eelnõuga lisandub määrusesse uus maakonna spordiliidu tegevustoetuse alaliik – “Sport koolis” programmi elluviimine maakonnas. Antud toetuse komponent lisandub maakonna spordiliidu tegevustoetusele ning eelnõus tuuakse välja toetuse kujunemise põhimõtted.

“Sport koolis” on esimese kooliastme õpilastele suunatud programm, mille eesmärk on suurendada laste regulaarset liikumist koolipäeva jooksul ning pakkuda neile võimalust tutvuda erinevate spordialadega kutsetunnistust omavate treenerite juhendamisel. Programmi keskne idee on toetada eesmärki, et iga esimese kooliastme laps liiguks igapäevaselt ning saaks varakult positiivse kokkupuute organiseeritud spordiga. Programmi raames viiakse ühele klassikomplektile läbi kaks treeneri juhendatud liikumistundi nädalas, kokku ligikaudu 60 tundi õppeaastas. Treenerid kaasatakse kohalike spordiklubide või teiste spordiorganisatsioonide kaudu ning tegevused toimuvad koolipäeva osana koostöös kooliga.

Eelnõu toob “Sport koolis” programmi elluviimise tõttu maakonna spordiliitudele kaasa halduskoormuse suurenemise. Selle tarbeks on “Sport koolis” programmi elluviimiseks arvestatud ka administreerimiskuludega maakonna tasandil. Kuna maakonna spordiliidud ei pea enam taotluse juurde esitama maakonna kohaliku omavalitsuse üksuste, nende liidu või maakondliku arenduskeskuse kinnitust, millest nähtub nende kavandatav rahaline panus maakonna spordiliidu tegevusse toetuse kasutamise kalendriaastal, siis halduskoormus seeläbi omakorda väheneb. Lisaks ei ole spordialaliitudel enam vaja esitada infot spordikohtunikele makstud tasude osas, mis omakorda vähendab halduskoormust.

1.2. Eelnõu ettevalmistaja

Eelnõu ja seletuskirja koostasid Kultuuriministeeriumi spordiosakonna juhataja Margus Klaan (margus.klaan@kul.ee, tel 628 2328), spordiosakonna nõunik Liis Kiviloo (liis.kiviloo@kul.ee, tel 517 8586), spordiosakonna nõunik Norman Põder (norman.poder@kul.ee, 628 2354) ja õigus- ja haldusosakonna õigusnõunik Siiri Pelisaar (siiri.pelisaar@kul.ee, 628 2225).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu koosneb 38 punktist.

Eelnõu punktiga 1 lisandub § 2 lõikesse 1 punkt 1¹, mis sätestab uue sporditoetuse alaliigi – sportmängude tiitlivõistluste finaalturniiril osalemise toetuse. Uue sporditoetuse täpsem sisu on sätestatud eelnõu punktiga 5 lisanduvast §-s 3¹.

Eelnõu punktis 2 muudetakse seoses § 2 lõikesse 1 uue punkti 1¹ lisandumisega viidet toetuse andjate määratlusele. Sportmängude tiitlivõistluste finaalturniiril osalemise toetuse andja on Kultuuriministeerium. Taotlusvooru vahendid planeeritakse riigi eelarvestrateegia koostamise raames Vabariigi Valitsuse sihtotstarbelises reservis ja eraldatakse reservist Kultuuriministeeriumile, kui taotlusvooru tingimustele vastav koondis on finaalturniirile kvalifitseerunud.

Eelnõu punktiga 3 muudetakse § 3 lõiget 2, täpsustades spordialaliidu toetuse liike. Spordialaliidu toetust eraldatakse:

- 1) spordialaliidu tegevuskulude katmiseks, treenerikutse arendamiseks, noortesporti arendamiseks ja põhikirjaliste eesmärkide elluviimiseks (spordialaliidu tegevustoetus);
- 2) rahvuskoondistesse kuuluvate sportlaste võimete arendamiseks ja neile tugiteenuste tagamiseks (Team Estonia koondise toetus);
- 3) olümpiamängude ettevalmistuskulude katmiseks ja sportlastele tugiteenuste tagamiseks (Team Estonia olümpiaettevalmistustoetus);
- 4) ühekordsete projektide elluviimiseks.”;

Punktis 1 on võrreldes kehtiva määrusega eemaldatud spordikohtunike tegevuse arendamine, kuna see on alaliidu enda huvides, et kohtunikud oleks heal tasemel. Punktide 1, 2 ja 3 sõnastust on kohandatud selgitamaks erinevaid toetusliike – spordialaliidu tegevustoetus, Team Estonia koondise toetus ja Team Estonia olümpiaettevalmistustoetus.

Eelnõu punktiga 4 asendatakse § 3 lõikes 5 sõna “võistkondade” sõnaga “koondiste” selgitamaks, et Team Estonia koondise toetus kohaldub nii individuaalalade kui võistkonnaalade koondistele.

Eelnõu punktiga 5 lisandub määrusesse § 3¹, millega sätestatakse uus sporditoetuse alaliik - sportmängude tiitlivõistluste finaalturniiril osalemise toetus.

Lõige 1 sätestab, et sportmängude tiitlivõistluste finaalturniiril osalemise toetust eraldatakse spordialaliidule finaalturniirile kvalifitseerunud võistkondliku sportmängu rahvuskoondise finaalturniiriks ettevalmistamise ja turniiril osalemise kulude katmiseks, et heade sportlike tulemuste kaudu aidata kaasa Eesti tutvustamisele maailmas ja spordiala arengule Eestis. Tiitlivõistlustele kvalifitseerumine on Eesti võistkondade jaoks erakordne sündmus, millega kaasneb ka märkimisväärne ühekordne kulu, mida ei ole võimalik katta erasektori toetusest ega planeerida spordialaliidu eelarvesse.

Lõige 2 sätestab, et sportmängude tiitlivõistluste finaalturniiril osalemise toetust eraldatakse olümpiamängude kavast olevate sportmängude distsipliinide Euroopa- ja maailmameistrivõistluste finaalturniiril ning olümpiamängudel osalemiseks ja finaalturniirideks ettevalmistamiseks. Nendeks spordialadeks on näiteks korvpall, võrkpall, käsipall, jalgpall ja jäähoki. Jäähoki puhul eraldatakse toetus juhul, kui võistkond pääseb kõige kõrgema taseme finaalturniirile. Kui teised sportmängud muudavad finaalturniiride korraldamise süsteemi sarnaseks jäähokile, siis eraldatakse toetus juhul, kui võistkond pääseb kõige kõrgema taseme finaalturniirile. Olümpiamängude kavast olevate sportmängude

finaalturniiridel osalemise ja ettevalmistamise kulud on märkimisväärselt suuremad kui mitteolümpiaaladel.

Lõike 3 kohaselt eraldatakse sportmängude tiitlivõistluste finaalturniiril osalemise toetust vähemalt kümneliikmeliste võistkondade kulude katmiseks. See tähendab, et toetust ei eraldata rannavõrkpalli või 3*3 korvpalli võistkondadele või teistele väiksema arvuga võistkondadele.

Lõigetes 4-8 sätestatakse, et sportmängude tiitlivõistluste finaalturniiril osalemise toetus võib osaliselt kvalifitseeruda vähese tähtsusega abiks ning tuuakse vastav vähese tähtsuse abi andmisega vajalik regulatsioon.

Eelnõu punktiga 6 täiendatakse § 4 lõiget 2 punktiga 8 ja lisatakse maakonna spordiliidu tegevustoetuse alla alates 2027. aastast toetuseliigina toetus “Sport koolis” programmi elluviimiseks maakonnas.

Eelnõu punktiga 7 täiendatakse § 4 lõikega 3, mille kohaselt “Sport koolis” on esimese kooliastme õpilastele suunatud programm, mille eesmärk on suurendada laste regulaarset liikumist koolipäeva jooksul ning pakkuda neile võimalust tutvuda erinevate spordialadega kutsetunnistust omavate treenerite juhendamisel.

Eelnõu punktiga 8 täiendatakse § 8 lõikega 4¹, mille kohaselt saab uut sportmängude tiitlivõistluste finaalturniiril osalemise toetust taotleda ainult olümpiamängude kavasse kuuluvaid võistkondlikke sportmänge edendav alaliit. Taotlejate ringi piiritlemine on seotud toetuse olemusega – toetust eraldatakse ainult võistkondlike sportmängude finaalturniiridel osalemiseks.

Eelnõu punktiga 9 tunnistatakse § 8 lõike 8 punkt 5 tunnistatakse kehtetuks. Eesti Olümpiakomitee tegi 2026. a mais toimunud täiskogul otsuse, et spordialaliitudele antakse Eesti Spordieetika Reeglite rakendamiseks kaks aastat lisaaega. Sellest tulenevalt ei ole võimalik veel spordialaliitudel nõuda kohustuslikus korras Eesti Spordieetika Reeglite jõustumist 2027. aasta toetuste eraldamise hetkeks.

Eelnõu punktiga 10 täiendatakse § 9 lõiget 6 ning sätestatakse, et ka uue sportmängude tiitlivõistluste finaalturniiril osalemise toetuse taotluses kirjeldatud projektil peab olema toetuse saamiseks turutõrge.

Eelnõu punktiga 11 tunnistatakse kehtetuks § 9 lõige 9, kuivõrd maakonna spordiliidud ei pea enam otstarbekuse huvides taotluses kohaliku omavalitsuse kinnituskirja esitama. Muudatuse eesmärk on vähendada taotlejate halduskoormust ning lihtsustada taotlusprotsessi, kuna praktikas ei andnud kohaliku omavalitsuse kinnituskirja nõue sisulist lisaväärtust taotluse hindamisel. Seetõttu ei ole nimetatud dokumendi nõudmine edaspidi põhjendatud. Praktikas esines juhtumeid, kus kinnituskiri ei taganud veel automaatselt kohaliku omavalitsuse toetust lubatud mahus ning lõplik summa selgus aruande esitamise raames.

Eelnõu punktiga 12 muudetakse § 11 lõiget 4, mille kohaselt taotlus spordialaliidu tegevustoetuse ja Team Estonia koondise toetuse eraldamiseks järgmisel eelarveaastal esitatakse 30. oktoobriks, et anda spordialaliitudele rohkem aega oma järgmise aasta eelarve planeerimiseks, sest kuupäeva varajasemaks toomine võimaldab ka varem teatavaks teha järgmise aasta toetuste otsused. Lisaks täpsustatakse, et uus kuupäev kehtib nii spordialaliidu tegevustoetuse kui Team Estonia koondise toetuse puhul. Punktis nimetatud kuupäev ei laiene Team Estonia olümpiaettevalmistustoetusele, sest nimetatud taotlusvooru tähtaeg sõltub otseselt rahvusvaheliste spordiorganisatsiooni võistluskalendrist, mis aastate lõikes muutub.

Team Estonia olümpiaettevalmistustoetuse taotluse esitamise tähtajast teavitab toetuse andja taotlejaid taotlusvooru avamisel.

Eelnõu punktiga 13 sätestatakse, et taotlusi sportmängude tiitlivõistluste finaaltourniiril osalemise toetuse eraldamiseks esitatakse jooksvalt. Jooksva taotlusvooru rakendamine on vajalik, kuna sportmängude tiitlivõistluste finaaltourniiridele kvalifitseerumine ei ole alati ajaliselt ette planeeritav. Seetõttu võimaldab jooksev voor esitada taotluse operatiivselt pärast finaaltourniirile pääsu selgumist, tagades toetuse õigeaegse kättesaadavuse ning võistkondade parema ettevalmistuse rahvusvaheliseks tiitlivõistluseks.

Eelnõu punktiga 14 muudetakse § 11 lõiget 6, mille kohaselt taotlus rahvusvahelise spordisündmuse korraldamise toetuse, Team Estonia olümpiaettevalmistustoetuse eraldamiseks esitatakse taotlusvooru väljakuulutamisel sätestatud tähtpäevaks. Team Estonia olümpiaettevalmistustoetuse taotlusvooru taotluste esitamise tähtaeg sõltub otseselt rahvusvaheliste spordiorganisatsiooni võistluskalendrist, mis aastate lõikes muutub. Team Estonia olümpiaettevalmistustoetuse taotluse esitamise tähtajast teavitab toetuse andja taotlejaid taotlusvooru avamisel.

Eelnõu punktiga 15 kehtestatakse uue sportmängude tiitlivõistluste finaaltourniiril osalemise toetuse abikõlblike kulude loend. Abikõlblike kulude piiritlemise eesmärk on tagada, et toetust kasutatakse sihipäraselt ning vahetult sportmängude tiitlivõistluste finaaltourniiriks ettevalmistumiseks ja sellel osalemiseks vajalike kulude katmiseks. Loetelu hõlmab nii sportlaste ja tugipersonali otseseid kulusid kui ka ettevalmistusperioodi tegevusi, sealhulgas treeninglaagreid ja kontrollmänge, mis on hädavajalikud võistkonna konkurentsivõime tagamiseks rahvusvahelisel tasemel. Samuti võimaldab muude põhjendatud ja mõistlike kulude arvestamine paindlikult katta vältimatuid väljaminekuid.

Eelnõu punktiga 16 täiendatakse § 12 lõiget 4 ning sätestatakse, et ka uue sportmängude tiitlivõistluste finaaltourniiril osalemise toetuse mitteabikõlblikud kulud on ehituslikud ja suuremahulised investeeringud. Selliste kulude katmine ei ole antud toetuse kasutamise eesmärgiga kooskõlas.

Eelnõu punktis 17 tuuakse § 13 uue lõikega 1¹ sportmängude tiitlivõistluste finaaltourniiril osalemise toetuse abikõlblikkuse perioodi regulatsioon. Abikõlblikkuse periood on piiratud ühe kalendriaastaga ning toodud, et see võib alata kõige varem alates taotluse esitamise kuupäevast. Finaaltourniiriks ettevalmistamise ja osalemisega seotud kulud tekivad üldjuhul paar kuud enne finaaltourniiri ja finaaltourniiriga seotud arved laekuvad üldjuhul paari kuu jooksul pärast finaaltourniiri.

Eelnõu punktiga 18 täiendatakse § 13 lõike 4 sissejuhatavat lauseosa ning sätestatakse, et ka sportmängude tiitlivõistluste finaaltourniiril osalemise toetuse abikõlblikkuse perioodi on võimalik mõjuval põhjusel pikendada, nagu ka teiste määruses toodud projektipõhiste toetuste puhul.

Eelnõu punktiga 19 muudetakse § 14 lõikeid 1 ja 2 ning täpsustatakse, et rahvusvahelise spordisündmuse korraldamise toetuse ning rahvusvahelise suurvõistluse korraldamise toetuse puhul võetakse omaosaluse ja kaasfinantseerijate panuse osakaalu arvestamisel arvesse ainult projekti abikõlblikke kulusid. Riigitoetuse andmisel ei ole asjakohane hinnata mitteabikõlblike kulude tasumist ning praktikas ka kõiki selliseid kulusid taotlusesse ei kirjutata.

Eelnõu punktiga 20 täiendatakse § 14 lõikega 4¹, milles täpsustatakse, et maakonna spordiliidu toetuse suurus "Sport koolis" programmi elluviimiseks sõltub kohaliku

omavalitsuse üksuse toetusest. “Sport koolis” programmi elluviimise toetus on maksimaalselt kuni 85% ja kohaliku omavalitsuse üksuse rahaline toetus vähemalt 15% programmi maakonna tasandil elluviimise maksumusest. “Sport koolis” programmi elluviimise toetust saab kasutada treenerite palgakulude katmiseks ja spordinventari soetamiseks. “Sport koolis” programmi elluviimise toetuse kogusummast võib kuni 10%, kuid mitte rohkem kui 12 000 kasutada programmi haldamiseks. Maakonna spordiliidu ülesanne on programmi koordineerimine maakonna tasandil (sealhulgas treenerite leidmine ja nendega lepingute sõlmimine, koolidega suhtlemine, maakondlik seire, informatsiooni ja kogemuste jagamine maakonnas ning aruandlus). 12 000 eurot võimaldab maakonna spordiliitudel vajaduse korral katta tööjõukulu kuni 1000 eurot kuus või muid programmi haldamisega seotud kulusid. Kuna klassikomplektide arv maakonniti on erinev, siis on ka määрусega lubatud programmi halduskulu maakonniti erinev, kuid halduskulude ülempiir on seatud.

Eelnõu punktiga 21 muudetakse § 15 lõiget 2 ning sätestatakse, et nagu ka rahvusvahelise suurvõistluse toetuse (mis on samuti jooksev voor) taotluste puhul, on ka sportmängude tiitlivõistluste finaalturniiril osalemise toetuse taotluste menetlustähtaeg 90 tööpäeva taotluse esitamisest arvates.

Eelnõu punktiga 22 muudetakse § 16 lõiget 2 ja täpsustatakse, et igas komisjonis on vähemalt 5 liiget. Käesoleva määрусuse alusel antavate toetuste arv ja maht on viimastel aastatel kasvanud. Selleks, et lähtuda komisjoni moodustamisel iga taotlusvooruga spetsiifilisest, muudetakse komisjoni koosseisu nõudeid ja liikmete arvu paindlikumaks. Senise 5-7 liikme asemel peab komisjonis olema vähemalt 5 liiget.

Eelnõu punktiga 23 lisandub määрусesse § 17¹, millega sätestatakse sportmängude tiitlivõistluste finaalturniiril osalemise toetuse taotluste hindamise kord. Sportmängude tiitlivõistluste finaalturniiril osalemise toetuse taotluste hindamisel ja toetuse suuruse arvutamisel lähtutakse järgmistest kriteeriumidest:

- 1) projekti eelarve realistlikkus ja kuluartiklite põhjendatus;
- 2) koostööpartnerite, sealhulgas kaasfinantseerijate olemasolu ja asjakohasus.

Hindamiskriteeriumide kehtestamine on vajalik tagamaks, et toetust eraldatakse läbipaistvatel ja ühtsetel alustel ning rahastatakse projekte, mille eelarve on realistlikult planeeritud ja kulud sisuliselt põhjendatud. Samuti võimaldab koostööpartnerite ja kaasfinantseerijate arvestamine hinnata projekti elujõulisust ning laiemat toetuspinda, toetades seeläbi jätkusuutlikke ja mõjusamaid algatusi.

Eelnõu punktiga 24 muudetakse § 18 lõike 1 sissejuhatavat lauseosa, välistades maakonna spordiliidu toetuse taotlemisel “Sport koolis” programmi elluviimise toetuse, mida reguleeritakse eraldi.

Eelnõu punktiga 25 muudetakse § 18 lõike 3 sõnastust ning sätestatakse, et maakonna spordiliidu toetuse suuruse arvutamisel võetakse arvesse taotluses toodud infot kohaliku omavalitsuse panuse kohta. Varasemalt võeti vastav info taotluses esitatud kohaliku omavalitsuse kinnituskirjast, kuid selle esitamise nõue on eelnõu punktiga 11 kaotatud.

Eelnõu punktiga 26 täiendatakse §-i 18 lõikega 4, mille kohaselt “Sport koolis” programmi elluviimise toetuse suurus kujuneb välja 1.-3. klassikomplektide arvu alusel proportsionaalselt. Seejuures arvestatakse maakonnale toetussumma minimaalselt üheksa klassikomplekti kohta. Klassikomplektide arv saadakse Haridus- ja Teadusministeeriumist toetuse kasutamise aastale eelneva aasta 10. novembri seisuga. Minimaalselt arvestame toetust üheksa klassikomplekti kohta, sest olenevalt toetuse kogusummast võib proportsionaalselt arvestades jääda

väiksematele maakondadele liialt väike summa. Üheksa klassikomplekti tähendab üldjuhul vähemalt ühe kooli (kolm paralleelklassi) kaasamist programmi. “Sport koolis” programmi toetuse suuruse arvutamisel jäetakse Harjumaa klassikomplektide arvust välja Tallinna klassikomplektide arv. Tallinna kaasamine tooks olukorra, kus väiksemate maakondade toetussummad kujuneksid mitte piisavaks, et programmi soovitud kujul kõigis maakondades rakendada. Tallinna klassikomplektide arv moodustab 25% ja Harju maakonna klassikomplektide arv koos Tallinnaga moodustab üle 42% kõigist Eesti koolide klassikomplektide arvust. Tallinna klassikomplektide arvestamisel läheks ka 42% toetusest Harju maakonnale. Tallinnas on lastel rohkem võimalusi osaleda huvitegevuses ja lisaks on Tallinnas juba toimiv “Sport kooli” programm, mille põhimõtted on “Sport koolis” programmiga sarnased ja kuhu on kaasatud suurusjärgus 20 kooli. Samuti on Tallinnas võrreldes teiste piirkondadega treeneritel juba rohkem väljundeid.

Eelnõu punktiga 27 muudetakse § 22 lõiget 1 ning tuuakse välja, et ka sportmängude tiitlivõistluste finaalturniiril osalemise toetuse osas teeb otsuseid kultuuriminister, nii nagu ka teiste toetuste puhul mille puhul on toetuse andjaks § 2 lõike 3 kohaselt Kultuuriministeerium.

Eelnõu punktiga 28 muudetakse § 24 lõike 5 esimest lauset, et oleks selgemini välja toodud, et antud säte käib maakonna spordiliidu toetuse andmise otsuse kohta. See säte ei puuduta “Sport koolis” programmi elluviimise toetust, mida reguleeritakse § 24 lõikes 6.

Eelnõu punktiga 29 täiendatakse § 24 lõikega 6. Toetuse andja võib muuta toetuse eraldamise otsust ja vähendada maakonna spordiliidu “Sport koolis” programmi elluviimise toetuse suurust või nõuda toetuse vastavas ulatuses tagasi, kui toetuse kasutamise kalendriaasta või aruande menetlemise käigus selgub, et kohaliku omavalitsuse üksuse rahaline toetus maakonna spordiliidule programmi maakonna tasandil elluviimiseks on väiksem kui 15% programmi maksumusest maakonnas või määruse § 30 lõikes 7¹ esitatud andmete põhjal selgub, et osa toetusest on kasutamata. Omaosaluse suurus kinnitatakse tegevustoetuse aruandluse raames ja võimalik tagasiküsimine tehakse seega toetuse kasutamisele järgneval aastal. Eelnevalt kinnituskirja kohaliku omavalitsuse üksuselt ei nõuta. Kui § 30 lõikes 7¹ alusel esitatud andmetest lähtub, et maakonna spordiliit on I poolaastal kaasanud vähem klassikomplekte kui toetuse eraldamisel arvestatud, siis nõutakse toetus osaliselt tagasi või vähendatakse teist osamakset.

Eelnõu punktiga 30 muudetakse § 26 lõike 2 esimest lauset, et oleks selgemini välja toodud, et antud säte käib maakonna spordiliidu toetuse väljamaksmise kohta. See säte ei puuduta “Sport koolis” programmi elluviimise toetuse väljamaksmist, mida reguleeritakse § 26 lõikes 2¹.

Eelnõu punktiga 31 täiendatakse regulatsiooni “Sport koolis” programmi elluviimise toetuse väljamaksmise osas. § 26 lõike 2¹ kohaselt makstakse “Sport koolis” programmi elluviimise toetus toetuse saajale osade kaupa. Kuni 60% toetusest makstakse välja 14 tööpäeva jooksul toetuse eraldamise otsustamisest arvates, kuid mitte varem kui toetuse kasutamise kalendriaasta 5. jaanuaril. Toetuse ülejäänud osa makstakse välja pärast määruse § 30 lõikes 7¹ nimetatud andmete esitamist, kuid mitte hiljem kui sama aasta 1. septembril. Toetuse väljamaksmine kahes osas aitab tagada seda, et kasutamata jääv toetus selgub juba jooksva aasta jooksul ja annab ülevaate, kuidas maakonna spordiliidud on toetust I poolaastal kasutanud.

Eelnõu punktiga 32 muudetakse paragrahve 28 ja 29. Sätted reguleerivad rahvusvahelise spordisündmuse sotsiaal-majandusliku mõju analüüsi ja rahvusvahelise suurvõistluse sotsiaal-majandusliku mõju analüüsi ja meediaraporti sisu.

Muudatuse kohaselt kirjeldatakse sotsiaal-majandusliku mõju analüüsis rahvusvaheliste spordisündmuste mõju Eesti turismisektorile, regionaalarengule, Eesti kuvandi loomisele maailmas ja mõju majandusele, sh otsest maksulaekumise suurust välismaalaste kulutustelt. mille koostamisel on küsitletud vähemalt 100 sündmusel osalenud või sündmust külastanud inimest. Selle soovime lisada, et ühtlustada aruannetes esitatud infot. Täpsustus annab rohkem selgust aruande esitajale, et millist informatsiooni on vaja ning meil on andmeid lihtsam omavahel võrrelda, et teha täpsemaid järeldusi toetatud sündmuste majandusliku mõju osas.

Analüüs sisaldab vähemalt järgmisi andmeid:

- 1) pealtvaatajate ja osalejate (sportlased, treenerid, tugipersonal, kohtunikud, korraldajad) koguarv, sealhulgas välismaalt saabunute arv;
- 2) välismaalt saabunud pealtvaatajate, osalejate ja nende kaaskonna keskmine Eestis viibitud päevade arv; Eestis tehtud kogukulutused põhiliste kululiikide kaupa, hinnanguline Eesti riigile laekunud maksutulu, sealhulgas eraldi välja toodud käibemaks;
- 3) külastajate ja osalejate rahulolu sündmuse korraldusega;
- 4) muud taotlusvoorus nõutud andmed.

Täiendus on lisatud tagamaks, et analüüsid oleksid omavahel võrreldavad ja spordisündmuste mõju Eesti majandusele oleks selgelt ning ühtsetel alustel mõõdetav. Analüüsis esitatavate andmete täpsustamisega ühtlustatakse aruandlust ning vähendatakse vajadust täiendavate selgituste küsimiseks. Seeläbi väheneb nii aruannete koostamisele kui ka nende menetlemisele kuluv halduskoormus ja aeg.

Rahvusvahelise suurvõistluse sotsiaal-majandusliku mõju analüüs peab sisaldama § 28 lõikes 3 nimetatud andmeid. Meediaraport peab sisaldama järgmisi andmeid:

- 1) riikide arv, kuhu tele- või veebiedastus jõudis;
- 2) tele- ja veebiülekannte vaatajate arv Eestis ja välisriikides;
- 3) hinnanguline meediaväärtus;
- 4) ülevaade Eesti kui sihtriigi ja rahvusvaheliste spordisündmuste korraldusriigi nähtavusest;
- 5) muud taotlusvoorus nõutud andmed.

Täiendus on lisatud tagamaks, et meediaraportites välja toodud andmed oleksid omavahel võrreldavad ja selgelt ning ühtsetel alustel mõõdetavad. Raportis esitatavate andmete täpsustamisega ühtlustatakse aruandlust ning vähendatakse vajadust täiendavate selgituste küsimiseks. Seeläbi väheneb nii raportite koostamisele kui ka nende menetlemisele kuluv halduskoormus ja aeg.

Eelnõu punktiga 33 tunnistatakse § 30 lõige 2 kehtetuks. Muudatusega vähendatakse toetuse saajate aruandluskoormust, loobudes andmete esitamise kohustusest, mis ei ole toetuse kasutamise sihipärasuse kontrollimiseks enam vajalik. Spordikohtunike tegevuse arendamine ja nende kaasamise korraldamine kuuluvad spordialaliitude põhitegevuse hulka ning nimetatud teave ei anna täiendavat sisendit toetuse eesmärkide täitmise hindamiseks.

Eelnõu punktiga 34 muudetakse § 30 lõigetes 4 ja 6 toodud aruannete ja vahearuannete esitamise tähtaega. Muudatuse eesmärk on saada võimalikult varakult ülevaade riigieelarveliste vahendite kasutamise kohta, et vajadusel kanda need kulusse või teha ettepanek vahendite ületõstmiseks aastate vahel.

Eelnõu punktiga 35 täiendatakse § 30 lõikega 7¹. “Sport koolis” programmi elluviimise toetuse saaja esitab toetuse kasutamise kalendriaasta 1. juuniks toetuse andjale programmi tegelikult kaasatud klasside arvu ja kasutatud toetuse summa. Andmete kogumise eesmärk on teada saada, kas maakonna spordiliidud on programmi I poolaastal rakendanud soovitud mahus ja kas eraldatud toetus on ära kasutatud.

Eelnõu punktidega 36 ja 37 muudetakse § 31 lõike 1 punkti 7 ja lõiget 6. Määruses sätestatud toetuse tagasinõude regulatsiooni ühtlustatakse riigieelarve seaduse 29. detsembril 2025. a jõustunud redaktsiooni §-ga 55¹.

Eelnõu punktiga 38 kehtestatakse määruse lisa uues sõnastuses.

Lisa täiendatakse punktidega 17.9 ja 17.10, mille kohaselt hinnatakse edaspidi spordialaliidu toetuse taotluse hindamisel ka spordialaliidu koostööd SA-ga Liikumisharrastuse kompetentsikeskus ning MTÜ Eesti Paralümpiakomiteega. Mõlema puhul kinnitavad vastavad organisatsioonid, kas ja kui hea on koostöö olnud ning hea koostöö puhul saab alaliit täiendava punkti. Koostöö hindamise kriteeriumi lisamine aitab paremini esile tõsta alaliite, kes panustavad valdkonna laiemasse arengusse ning tagab, et toetuste eraldamisel arvestatakse lisaks sportlikele tulemustele ka ühiskondlikku mõju ja koostöövõimekust.

Spordialaliidu toetuste puhul tuuakse sisse tugiteenuste teema. Spordialaliitudel on võimalik tegevustoetuse raames taotleda täiendavat toetust spordidirektori töökoha tööjõukulude katmiseks. Team Estonia koondise toetuse eraldamisel võetakse arvesse tugiteenuste vajalikkust. Team Estonia ettevalmistustoetuse eraldamisel on komisjonil õigus määrata sportlastele või spordialaliidule vajaduspõhine toetus tugiteenuste kasutamiseks Spordimeditsiini Sihtasutuses. Tugiteenuste toetused Spordimeditsiini SA-s on jaotatud spordialaliitude põhiselt ning tugiteenuste kasutamist koordineerivad spordialaliidud. Tugiteenuste toetuse jaotamise aluseks on A-, B- ja C-kategooria toetust saavate sportlaste arv ning Spordimeditsiini Sihtasutuse hinnang spordiala eripärale ja tugiteenuste vajadusele.

Lisaks täpsustatakse EOK sisendi põhjal noorsportlase toetuse eraldamise põhimõtteid (määruse lisa punktid 35-37). Muudetakse sportlaste vanusepiiri. Lisatakse, et toetust ei saa taotleda sportlastele, kes saavad juba A+, A, B või C kategooria toetust, sest sportlaste topelt toetamist soovitakse välistada. Samuti lisatakse, milleks noorsportlase toetust võib kasutada.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu ei ole seotud Euroopa Liidu õigusega.

4. Määruse mõjud

Muudatus korrastab juba praktikas kasutusel oleva sportmängude tiitlivõistluste finaaltourniiril osalemise toetuse andmist, muutes tingimused selgemaks ja läbipaistvamaks. Samuti vähendab määrus taotlejate halduskoormust, kaotades kohaliku omavalitsuse kinnituskirja nõue ja spordialaliitude spordikohtunike andmete esitamise kohustuse, mis ei ole olnud vajalikud taotluste ega aruannete sisuliseks hindamiseks. Noorsportlase toetuse põhimõtete muutmine ei oma olulist mõju noorsportlastele, sest taotlejaks on jätkuvalt spordialaliit ja toetus kantakse sportlase arveldusarvele. Noorsportlase toetust saaval isikul tekib rohkem vabadust ja paindlikust toetuse kasutamiseks.

Spordialaliidu toetuste puhul on lisatud võimalus taotleda toetust sportlastele ja koondistele tugiteenuste tagamiseks. Nimetatud toetusi taotlesid spordialaliidud varasemalt otse Eesti

Olümpiakomiteest. Muudatusega täpsustatakse toetuste eraldamist tugiteenuste tagamiseks ja kehtestatakse need määruse tasandil. Seega ei suurene spordialaliitude halduskoormus.

Sotsiaal-majandusliku mõju analüüsi ning meediaraporti koostamise nõuete täpsustamine tagab andmete ühtlasema kvaliteedi, parema võrreldavuse ja suurema kasutatavuse toetatud sündmuste mõju hindamisel. Selgemad nõuded vähendavad vajadust esitatud andmeid täiendavalt täpsustada ning vähendavad nii toetuse saaja kui toetuse andja haldus- ja töökoormust.

“Sport koolis” programm toob kaasa positiivse mõju laste liikumisaktiivsuse suurenemisele ja spordis osalemisele. Lisaks toetab see regionaalse ebavõrdsuse vähendamist, sest programmi kaasatakse igast maakonnast minimaalselt 9 klassikomplekti. Programmil on positiivne mõju ka treenerite valdkonnale, luues neile juurde võimalusi igas Eestimaa piirkonnas.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse muudatuste ei vaja täiendavaid lisavahendeid. Taotlusvoorude rakendamiseks on ette nähtud raha Kultuuriministeeriumi eelarves (RES 2027-2030 raames).

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras ehk kolmandal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitatakse kooskõlastamiseks Haridus- ja Teadusministeeriumile, Rahandusministeeriumile ning arvamuse avaldamiseks Eesti Olümpiakomiteele, Eesti Paralümpiakomiteele, spordialaliitudele, maakonna spordiliitudele ja Eesti Linnade ja Valdade Liidule.